

ת"פ 36721/04/20 - מדינת ישראל נגד משה חיים בן ציון - ע"י

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 36721-04-20 מדינת ישראל נ' בן ציון

בפני בעניין:	כבוד השופטת דנה מרשק מרום המאשימה	מדינת ישראל - באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד רננה טויטו-משה
נגד הנאשם		משה חיים בן ציון - ע"י עו"ד גיא עין-צבי

גזר דין

1. הנאשם הודה בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר שגובש לאחר שמיעת עדות המתלון, והורשע בעבירה של **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 333 יחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.
2. כתב-האישום המתוקן מפרט מספר נתוני רקע לפיהם במועד הרלבנטי, התגורר הנאשם יחד עם חברתו בדירה בקומה השניה בבניין מגורים בן שתי קומות (להלן: "הדירה"). בשתי הדירות בקומה התחתונה התגוררו משה אטל (להלן: "משה") ובני משפחתו, ויעקב אהרונוביץ (להלן: "יעקב") ובני משפחתו. בין הנאשם לבין המתלון א.א. שררו יחסי חברות, אשר נותקו כחודשיים לפני האירועים המפורטים בכתב האישום, וסמוך ליום האירוע, התארחו המתלון ואשתו אצל משה בביתו לארוחת ערב.

ביום 18.4.20 בשעה 13:15 לערך, נשמע קול בכי וצעקות מדירת הנאשם. בהמשך, יצאה אשת המתלון למרפסת ביתו של משה, ושאלה את הנאשם שהיה באותה עת במרפסת דירתו, מדוע חברתו צועקת ובוכה. בתגובה קילל אותה הנאשם ודרש ממנה לא להתערב. המתלון יצא למרפסת ביתו של משה, ובין המתלון לנאשם החל דין ודברים במהלכו הנאשם הטיח במתלון, כי הוא קיים יחסים אינטימיים עם חברתו של הנאשם, ואילו המתלון הכחיש. בהמשך, המתלון זרק כסא אל עבר ביתו של הנאשם.

בהמשך, הגיע המתלון לדירת הנאשם, נכנס והתיישב על הספה, והנאשם נעל את דלת הדירה. לאחר דין ודברים בין השניים, תקף המתלון את הנאשם, בכך שהיכה אותו בפניו. בתגובה, הנאשם דקר את המתלון באמצעות סכין בצד שמאל של בטנו. המתלון דחף את הנאשם לאחור והכה אותו בפניו, והנאשם הוסיף ודקר את המתלון בבטנו פעם נוספת, באגן ימין ובירך ימין. בשלב זה, נכנסו לבית דרך המרפסת משה ויעקב ואחזו בנאשם. משה אחז בנאשם בחוזקה ומשכו מהמתלון, בעוד יעקב לקח מהנאשם בכוח את הסכין, שבר את להב הסכין על קיר סמוך, פתח בחוזקה את ידיו של הנאשם, לקח את ידית הסכין וזרק אותה דרך חלון המרפסת. בשלב זה, נמלט המתלון מדירתו של הנאשם אל ביתו של משה, כאשר הוא מדמם מבטנו, ולאחר מכן הובהל לבית החולים. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלון פצע דקירה בבטן מצידה השמאלי, אשר גרם לקרע בסרעפת ולנקב בריאה השמאלית, פצע דקירה נוסף בבטן ופצעי דקירה

שטחיים באגן ימין ובירך ימין. המתלונן אושפז בבית חולים, נותח ושוחרר לביתו כעבור ארבעה ימים, ביום 22.4.20. לנאשם נגרם שבר וחתך מדמם באף, וכן חתך באצבע האמה בידו השמאלית.

3. מלבד תיקון כתב-האישום, במסגרת ההסדר הוסכם כי קיימת קירבה לסייג של הגנה עצמית, אך לא גובשה הסכמה באשר לעונש.

ראיות לעונש

4. מטעם התביעה הוגש גליון ר.פ. (ע/1) ממנו עולה, כי לחובתו של הנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה משנת 2013 מבית-משפט השלום בירושלים, בגין ביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, עבירות רכוש והפרת הוראה חוקית, אז הנאשם נדון לעונש מאסר של 18 חודשים.

הליך נוסף, משנת 2011, הסתיים ללא הרשעה בבית-משפט לנוער בירושלים, בגין עבירות רכוש ואיומים.

תסקיר שירות המבחן

5. הנאשם, כבן 30, נשוי ואב לילדים קטנים, מתגורר עם משפחתו בבית אמו במודיעין עילית, ואינו עובד בשנתיים האחרונות. לטענתו, השלים 11 שנות לימוד ומחזיק בתעודת בגרות מלאה שהשלים במסגרת מכינה אקדמאית.

בתסקיר מצוין, כי מאבחוניהם קודמים בעניינו עלתה תמונה שונה, לפיה נשר משיבה חרדית בכיתה ח', שולב במסגרת השירותים החברתיים במודיעין עילית בפרויקט היל"ה, והתקשה לגלות יציבות כשניהל אורח חיים שולי לצד צריכת אלכוהול מרובה.

הנאשם התקשה להתייחס לפער בין דיווחיו לבין רישומי השירות, ומסר כי הוא מתקשה לזכור פרטים מעברו. הוסיף, כי לא גויס לצה"ל על רקע סיבות שאינן ברורות, על אף רצונו לשרת.

אשר למצב בריאותו מסר, כי מקבל קצבת נכות על רקע מחלת הסקלרודרמה, ומחזיק ברישיון לקנאביס רפואי. הביע זעם כלפי מוסדות המדינה, שמסרבים להכיר בכך שמצבו אינו מאפשר לו לעבוד, סבור כי הוא זכאי לקצבת נכות מלאה, והוסיף כי מאז אירוע העבירה, בעקבות המכות שספג מהמתלונן, סובל מכאבים שמונעים ממנו לעבוד ולתפקד באופן תקין.

בטרם אירוע האלימות נושא כתב-האישום, עבד באופן מזדמן בשיפוצים, מיחשוב ומיזוג אוויר, ומדבריו עלה כי התקשה לשמור על יציבות תעסוקתית. בגיל 26 נישא לראשונה, אולם לאחר כשנה התגרש על רקע חששות האישה שאינו מסוגל להביא ילדים בשל מחלתו. לבת זוגו הנוכחית נישא לפני כשנה, ואשתו, כבת 20, אינה עובדת ותומכת בו בהתמודדות עם מחלתו, ותיאר כי מצבם הכלכלי ירוד.

בהליך משפטי קודם משנת 2013, התרשם שירות המבחן מאדם צעיר, ילדותי ואימפולסיבי, שהתקשה להתייחס לבעייתיות בהתנהלותו ומעורבותו בפלילים, הוא לא ביטא נזקקות טיפולית, וההמלצה היתה להטלת עונש מוחשי.

הנאשם הכחיש חלק נרחב מעובדות כתב האישום, כשלתפיסתו גורמי אכיפת החוק מתנכלים לו, כשלגישתו המתלונן בעל קשרים במשטרה, בעקבותיהם הופלל בתיק. טען, כי המתלונן ואשתו עקבו אחריו במשך תקופה ארוכה על רקע רצונם לפנותו מהדירה בה התגורר, התקינו מכשירי האזנה ומצלמות בביתו, וטען כי המתלונן תקף מינית את בת זוגו, בעקבותיה התגלע ביניהם ויכוח שהוביל לביצוע העבירה. תיאר, כי המתלונן עלה לביתו

לאחר שביקש לשוחח עמו בנושא יחסיו המיניים עם בת זוגו, וטען כי הותקף על ידי המתלונן בסכין, וכשניסה להגן על עצמו ולחטוף אותה, נדקר המתלונן בעת המאבק. המתלונן הכה אותו באופן קשה, והוא סובל מנזקי הפגיעה בפניו.

צוין, כי נערכו ניסיונות רבים להשיג את המתלונן, שעבר אירוע רפואי לאחרונה, ללא הצלחה. שירות המבחן התרשם מאדם בוגר, שרב הנסתר על הגלוי אודותיו ועל אופן ניהול חייו, אשר מתקשה ליטול אחריות על תפקודו ברבדי חייו השונים, חסר יציבות תעסוקתית בשנתיים האחרונות, במצב כלכלי ירוד ומתקשה למצוא פתרונות למצבו. הנאשם מחזיק בתפיסה קורבנית, מרוכז בעצמו, ומשליך את השליטה בחייו על גורמים חיצוניים. מסר מידע חלקי ומגמתי, המצוי בסתירה למידע הקיים אודותיו מאבחון קודם, וההערכה היא שעושה זאת מתוך רצון להציג חזות מתפקדת ויציבה, כשניכר כי הנאשם מנותק מחלקיו השוליים, אינו מכיר בקשייו ביחסים בינאישיים ואינו נוטל אחריות על התנהגותו אלימה ועל הנזק שגרם למתלונן. התרשמות השירות היא כי הנאשם מאופיין בנוקשות חשיבתית, מחזיק במחשבות בעלות אלמנטים חשדניים ועסוק בעוול שנגרם לו על ידי מערכות החוק והמתלונן, כשראיתו הקורבנית אינה מאפשרת לו לפתח תובנה בדבר חלקים תוקפניים, וקשיים בוויסות שמאפיינים אותו. האירוע נבחן עם הנאשם על רקע הקרבה לסייג של הגנה עצמית, אך נראה כי הנאשם נעדר אמפתיה כלפי המתלונן, מנותק מהפגיעה בו ומהשלכותיה, מרוכז בנזקים שנגרמו לו, ושולל נזקקות טיפולית. להערכת שירות המבחן, קיימת רמת סיכון בינונית להתנהלות אלימה. בשל הסיכון במצבו ובהיעדר אופק שיקומי, לא נוצר פתח להמלצה שיקומית, והומלץ על ענישה מוחשית משמעותית.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה הדגישה את הפגיעה המשמעותית בגופו ובבטחונו של המתלונן, אשר נגרם לו נזק ממשי בעקבות מעשי הנאשם. מדובר באירוע נקודתי, כאשר אין מחלוקת שלמתלונן היה חלק באירוע באופן שיצר קרבה לסייג הגנה עצמית. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מנסיבות לחומרה באירוע בכללותו, כאשר עסקינן במי שדקר את המתלונן מספר פעמים בחלקי גוף שונים, נגרמו לו חבלות עמוקות, ובדרך נס האירוע לא הסתיים באופן חמור יותר. ב"כ המאשימה עתרה למתחם עונש הולם שנוע בין שנתיים לחמש שנות מאסר, והדגישה, כי אלמלא ההסכמה לקרבה לסייג, מתחם העונש ההולם היה חמור הרבה יותר.

ב"כ המאשימה פירטה את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ובכללן את העובדה שהנאשם נשא בעברו עונש מאסר בפועל והוגש בעניינו תסקיר שלילי ביותר המצביע על דפוסי אישיות בעייתיים עם סיכוי בינוני להישנות עבירות, העדר נטילת אחריות ואמפתיה לקרבן והצורך בענישה מוחשית.

הנאשם הודה לאחר עדות המתלונן, חסך בזמן שיפוטי והעדה של עדים רבים, ולאור המכלול, יש למקם את עונשו בחלק התחתון - אמצעי של המתחם, ולהשית עליו 2.5 שנות מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

7. ב"כ הנאשם הדגיש את השתלשלות העניינים העובדתית העולה מכתב-האישום, כאשר אמירת הנאשם הבעירה את חמתו של המתלונן, ובעקבותיה השליך המתלונן כיסא ואמר לאשתו שהוא הולך לרצוח את הנאשם, כאשר בביתו של הנאשם, המתלונן הוא זה שתקף את הנאשם, והאחרון אכן הגיב באופן משמעותי - בדקירה. גם לאחר הדקירה, המתלונן לא נסוג ולא ניסה לעצור את האירוע, אלא המשיך והיכה את הנאשם בפניו, ובתגובה הנאשם המשיך ודקר את המתלונן - כאשר כל האירוע ארך

מספר שניות. על כן, על הענישה לשקף את העובדה שהנאשם הוא לא היוזם של האירוע, ושפעל בקרבה לסייג, אך ורק בשל העובדה שתגובתו לא היתה מידתית לתקיפה עליו. המדובר בנאשם שהיה חלש באופן משמעותי מהמתלונן בשל שלל החוליים מהם הוא סובל, ולאור נסיבות האירוע טען למתחם עונש הולם שנע בין מספר חודשי מאסר בודדים ועד ל- 12 חודשי מאסר.

בשל נסיבות הנאשם, יש למקם את עונשו בתחתית המתחם. עברו הפלילי ישן יחסית, כאשר בכל מקרה ממאסרו הקודם שוחרר שחרור מוקדם וזכה לטיפול רש"א. לקיחת האחריות החלקית המתוארת בתסקיר נובעת מתפיסתו את האירוע כמי שהתגונן מפניו של המתלונן ומן העובדה שגם הוא נפצע באירוע ולא זכה לטיפול רפואי. בנוסף, טען שאינו מקבל את ההערכה לפיה קיימת רמת סיכון בינונית להישנות אלימות, שכן הנאשם שבר-כלי ברמה הפיסית, סובל ממחלה שתוקפת את המערכת החיסונית וסבל מכאבים תמידיים, מירידה בתפקוד הכללי, דכאון וחרדות, מקבל קנאביס רפואי, ומוכר כנכה בשיעור של 51%. כתוצאה מהאירוע, סובל מכאבי ראש כרוניים, מטינטונים באוזן, הפגיעה באפו מצריכה ניתוח, קרע של אצבע יד, וכן חלה ירידה בראיה בעינו השמאלית (נ/1 - מסמכים רפואיים, נ/2 - חוו"ד פסיכיאטרית שהוכנה לביטוח הלאומי, נ/3 - אישור אחוזי נכות מהביטוח הלאומי). לטענת הנאשם, הוא נעזר באשתו בכל הפעולות של לבוש, רחצה והכנת אוכל. הנאשם אב לילד בן שנה ותינוק כבן חודש, ולאור מכלול הנתונים - ובעיקר על רקע מצבו הרפואי, יש מקום לסטות מתחתית המתחם בשל שיקולי צדק ולהימנע מלשלוח את הנאשם אל מאחורי סורג ובריח, כשקיים אף ספק אם יוכל לשאת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

8. בדברו לבית-המשפט הסביר הנאשם שמבחינתו לא הייתה לו ברירה אלא לפעול כפי שפעל באירוע, כי ראה את החיים שלו "נגמרים". תיאר, כי לקח את עצמו בידים ושינה את כל סביבתו, ומשקיע את חייו בשני ילדיו, וכן הרחיב באשר למצבו הרפואי. הוא ביקש לתת לו ולילדיו הזדמנות, ולהתחשב במצבו ובנזקים שנגרמו לו באירוע.

דין והכרעה

9. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
10. במעשיו המתוארים בכתב-האישום, פגע הנאשם באופן ממשי בגופו של המתלונן ובתחושת הביטחון שלו, וזאת בעיקר בשל הפגיעה הפיסית הקשה והלא-מידתית במתלונן.
11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לציין לחומרה את השימוש בסכין, כאשר הנאשם לא עצר לאחר שדקר את המתלונן בפעם הראשונה והמשיך ודקר אותו באיברים נוספים. הנאשם דקר את המתלונן פעמיים באיבר רגיש - בבטן, ובנוסף באגן ובירך, כשלמתלונן נגרמו קרע בסרעפת ונקב בריאה, באופן שהצריך ניתוח ואשפוז, ונראה כי אך בנס האירוע לא הסתיים בנזקים קשים יותר.
12. השימוש בסכין והנזקים שנגרמו למתלונן מהווים נסיבות לחומרה המחייבות ענישה מוחשית, אך יש ליתן משקל להסכמה לפיה הנאשם פעל בקרבה לסייג של הגנה עצמית, כשלפי סעיף 40ט(9) יש להתחשב בנתון זה בקביעת מתחם העונש ההולם (ראו בע"פ 9062/12 חבה נ' מדינת ישראל [10.6.14], בפסקה 25). האירוע החל בחילופי דברים בין הנאשם לבין המתלונן, שהיחסים ביניהם היו עכורים, כשהמתלונן הוא הראשון שנהג באופן תוקפני בכך שהשליך כסא לעבר ביתו של הנאשם. בהמשך, המתלונן הוא שנכנס לתוך ביתו של הנאשם, המתלונן הוא שהיכה בפניו של הנאשם, ובתגובה

להתנהגויות אלו, הנאשם הוא שנהג באופן לא מידתי ודקר את המתלון, כשבין לבין המתלון גם הוא נהג באלימות כלפי הנאשם.

13. לענין מדיניות הענישה הראויה, ייאמר באופן כללי כי:

"... קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח..." (ראו: ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן [10.11.09], פסקה 21).

באשר לאופן קביעת מתחם העונש ההולם, נאמר:

"מטבע הדברים שאירועי אלימות המגולמים בעבירה של 'חבלה חמורה בנסיבות מחמירות', שהיא העבירה העיקרית בה הורשע המשיב בעניינו, עשויים להתרחש במגוון רחב מאוד של מצבים, נסיבות ביצוע ורמות חומרה. ואכן, הפסיקה בתחום זה כוללת מנעד רחב של רמות ענישה, כאשר לצד מקרים של ענישה מקילה, הוטלו במקרים אחרים עונשים חמורים של שנות מאסר ארוכות, הכול בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל מקרה לגופו... בקביעת מתחם העונש ההולם ובגזירת הדין בגדרו אין די כמובן בהתייחסות לסעיף העבירה בו הורשע הנאשם, אלא העיקר הוא בעובדות ובנסיבות האירועים הספציפיים בגין הורשע הנאשם (ראו: ע"פ 5980/15 מדינת ישראל נ' פרי זדה [23.3.16], פסקה 8).

14. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתחשב במדיניות הענישה האמורה ובנסיבות ביצוע העבירה, תוך מתן דגש לקרבה לסייג להגנה עצמית, להתנהלותו של המתלון, לתגובתו הלא-מידתית של הנאשם שעשה שימוש חוזר בסכין ולנזקים הפיסיים הקשים שנגרמו למתלון. עיינתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 8074/21 שלמה גמליאל נ' מדינת ישראל [20.1.22]; גזר-הדין של בית-המשפט המחוזי הוגש על-ידי ב"כ המאשימה - ת"פ 69518-01-19 (מחוזית-א) מדינת ישראל נ' שלמה גמליאל [2.11.21]: המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של חבלה בנסיבות מחמירות. לאחר דין ודברים בין המערער לבין שכנו, המתלון, על רקע סכסוך מתמשך, נטל המערער סכין מטבח ויצא מדירתו למבואה בה היה המתלון. כשהבחין המתלון בנאשם המתקדם לעברו ובידו סכין, ניסה להדוף אותו ולהרחיקו, ובין השניים התפתח מאבק, במהלכו נפלו שניהם לרצפה, אז דקר המערער את המתלון בבטנו ובכתפו, ולמתלון נגרמו פגיעות שבגין אושפז ועבר ניתוח.

בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 24 ל- 54 חודשי מאסר. המערער כבן 51, נעדר עבר

פלילי, עם רמת סיכון נמוכה להישנות אלימות, ביטא אמפתיה כלפי המתלון וצער על מעשיו, השתלב בהליך טיפולי בשירות המבחן, שגיבש המלצה טיפולית בעניינו. בית-המשפט המחוזי הטיל על המערער עונש של 34 חודשי מאסר.

בית-המשפט העליון קיבל באופן חלקי את הערעור תוך שנדחתה טענתו של המערער כי פעל בקרבה לסייג הגנה עצמית, אך יש להקל במידת מה בעונשו של המערער בשל ההליך הטיפולי שעבר, כך שעונשו הופחת ל - 26 חודשי מאסר.

ע"פ 4364/15 **עוקבי נ' מדינת ישראל** [8.11.15]: המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של גרימת חבלה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. בין המערער למתלון שרר סכסוך אשר היה קשור לבת-הזוג הנוכחית של המערער (שהיתה לפני כן בת-זוגו של המתלון). המערער הגיע חמוש בסכין למפגש טעון עם המתלון - שאליו לא הוזמן - חרף הבנתו שהאירוע עלול להסלים נוכח העובדה שהמתלון איים עליו יום קודם לכן. המתלון אחז בשעת האירוע בחפץ חד. המערער דקר את המתלון בצדו הימני של גופו, וכתוצאה ממעשה הדקירה נגרם למתלון קרע בכליה הימנית ונפגע העורק הכלייתי, נזק אשר סיכן את חייו. בית-המשפט המחוזי דחה את טענת המערער כי פעל מתוך הגנה עצמית וקבע מתחם ענישה שנע בין 2 ל- 5 שנות מאסר בפועל. צוין, כי מצבו הרפואי של המערער התדרדר בכלא, כי הוא בעל עבר פלילי שלא מן העת האחרונה, והושת עליו עונש מאסר בפועל בן 30 חודשים.

בית המשפט העליון קבע שעונשו של המערער תואם את העונשים שהוטלו במקרים דומים, בהם דקר נאשם אדם בנסיבות בהן טען לקיומה של הגנה עצמית בשל איום עליו, וכי עמדה לפני המערער האפשרות לסגת מהעימות עם המתלון. הערעור נדחה, תוך שצוין כי בית-המשפט העליון עמד פעמים רבות על הסכנות הגלומות ב"תת-תרבות הסכין", אותה יש להוקיע ולגנות באמצעות ענישה מרתיעה.

ע"פ 8711/09 **יאסין נ' מדינת ישראל** [28.6.10]: המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בכך שבשעות הערב עבר המתלון, בן דודו של המערער, בכביש ליד ביתו וחנותו של המערער. בעת שעבר המתלון במקום, החל המערער לקלל את המתלון. בתגובה ניגש המתלון למערער בכדי לברר את פשר הדברים. משהתקרב המתלון למערער, שלף המערער בפתאומיות סכין ודקר את המתלון בגב התחתון במותן השמאלית. המתלון שהובהל לבית-החולים אובחן כסובל מחתך במותן שמאל וקרע בכליה השמאלית, הוא נותח ואושפז למשך 8 ימים. בית-המשפט המחוזי דחה את טענת המערער כי פעל על-מנת להגן על עצמו, והוגש בעניינו תסקיר חיובי שהעלה תמונה של אדם רציני בעל פוטנציאל שיקומי, כשהומלץ להשית עליו צו מבחן ומאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות.

בית-המשפט המחוזי השית על המערער עונש של 33 חודשי מאסר בפועל, וערעורו נדחה.

ע"פ 935/14 **אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל** [30.11.14] (הוגש על ידי התביעה): המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער הגיע לבית אביו ביחד עם המתלון ואחרים, כאשר במהלך ארוחת הערב, בה הוגשו משקאות חריפים, התפתח דין ודברים בין המערער לבין המתלון, שבעקבותיו נכנסו השניים לבית האב. המתלון הפציר במערער שיירגע,

והמערער שלף שני סכיני מטבח שהיו חבויים מתחת לחולצתו והטיח במתלונן שלא יתחיל איתו. בשלב מסוים יצא המתלונן מהבית וחזר על-מנת לקרוא לחברתו, אז תקף אותו המערער בסכין מטבח וגרם לו לחתכים ביד ובכתף. המתלונן פנה לברוח מהמקום, אך המערער דקר אותו שוב דקירה עמוקה בשכם.

מהתסקיר שהוגש עלה, שהמערער לוקח אחריות על מעשיו, אך מייחס את התנהגותו לכך שהיה תחת השפעת אלכוהול. כן התקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן, אף שלטענתו מצויים הם בקשר טוב. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית. צוין, כי למערער הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות.

בית משפט קמא אימץ את מתחם הענישה שהציעה התביעה - בין 3.5 ל- 5 שנות מאסר בפועל, וגזר את דינו ל- 50 חודשי מאסר בפועל ופיצוי בסך ₪ 15,000 למתלונן.

ערעור שהגיש על חומרת העונש נדחה.

15. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע הבחנות מתבקשות, **אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 20 - 50 חודשי מאסר, וזאת בעיקר בשל הנתון שאינו במחלוקת לפיו הנאשם פעל בקרבה לסייג הגנה עצמית.**

16. בעניינו של הנאשם לא נטען ולא הוצג כל שיקול אשר מצדיק חריגה מהמתחם מטעמי שיקום (או מטעמי הגנה על שלום הציבור).

17. ב"כ הנאשם טען, כי יש לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי צדק, בשל מצבו הרפואי של הנאשם, שפורט בהרחבה בטיעונים לעונש. אמנם, הנאשם מצוי במצב בריאותי ונפשי מורכב, אך לא במידה המצדיקה חריגה מהמתחם. בעניין זה ראוי להפנות לעניינו של **לופוליאנסקי** (ע"פ 4456/14 **קלנר נגד מדינת ישראל** [29.12.15]), שם נקבע כי: **"כאשר עסקינן במצב רפואי, ככלל, הנחת היסוד היא כי גורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים במצבים רפואיים שונים, כולל כאלה שאינם פשוטים כלל ועיקר. את מצבו הרפואי של מי שהורשע בדין יש לאזן עם שיקולים רלוונטיים אחרים, ובכלל אלה הסיכון שנשקף לציבור ממנו. אין אפוא בדברינו אלה משום קביעת כלל שלפיו טענה לקיצור תוחלת חיים נושאת בצידה, מניה וביה, חסינות מפני עונש מאסר בפועל"** (ראו בפסקה 222; ראו גם בע"פ 4506/15 **בר נ' מדינת ישראל** [11.12.16], שם נקבע כי המצב הבריאותי מבסס הקלה בעונש, אך לא עד כדי הימנעות ממאסר בפועל). כפי שפורט וכפי שעולה מהמסכים הרפואיים, הנאשם קיבל הכרה מביטוח לאומי בנכות בשיעור 63%, ניכר שהוא סובל ממכאובים כרוניים רבים וממצב נפשי ירוד, ולטענתו אף זקוק לסיוע יומיומי. אמנם, המדובר בנסיבות שאינן פשוטות, ויש בהן כדי לבסס התחשבות בנאשם, אך לא עד כדי סטייה מהמתחם.

18. הנאשם הודה במיוחס לו לאחר שנשמעה עדות המתלונן, וברי כי שליחתו אל מאחורי סורג ובריח תשפיע השפעה מכרעת על אשתו (אשר אינה זוכה לתמיכת משפחתה) ועל שני ילדיו הרכים בשנים. עם זאת, המדובר במי שכבר נשא מאסר בפועל בעברו, והוגש בעניינו תסקיר המעלה סיכון להישנות עבירות, אי-נטילת אחריות ועמדה קורבנית, אשר מעלים כולם את הצורך בהרתעה אישית ממשית. באופן רגיל, ראוי היה להעמיד את עונשו מעל לרף התחתון של המתחם שנקבע, אך בעיקר בשל מצבו הרפואי, אשר כאמור מצדיק התחשבות מסוימת בנאשם, הכרעתי היא כי יש להעמיד את עונשו ברף

התחתון של מתחם העונש שנקבע.

19. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

□□ חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו 18.4.20 - 2.6.20.

□□ חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות מסוג עוון.
הנאשם ישלם למתלונן פיצוי מינימלי על סך 3000 ₪ עד ליום 1.11.22, והמזכירות תעבירו למתלונן על-פי הפרטים שיימסרו לאלתר על-ידי ב"כ המאשימה.

על-מנת לאפשר מיון מוקדם, הנאשם יתייצב לנשיאת מאסרו בבית סוהר הדרים, או על פי החלטת שב"ס, ביום 4.9.22 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות/דרכון וגזר-דין זה.

על ב"כ הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם: מרים חייאבי רכזת מיון מוקדם - 074-7831077 (במקום 08-9787377 בעבר), מירב אבוחצירה רשמת מאסרים נדחים - 074-7831078 (במקום 08-9787336 בעבר).

התנאים הכספיים שהופקדו בתיק המ"ת יהוו מעתה ערובות להבטחת התייצבותו של הנאשם למאסר, וכן מוצא כנגדו צו עיכוב יציאה מהארץ.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ' תמוז תשפ"ב, 19 יולי 2022, בנוכחות הנאשם וב"כ הצדדים.